

Raadhuisplein

Opiniërende Raadsbijeenkomst

Kenmerk

: 2019/10

: 12 december 2019

: Griffie/2143741

Verslag Opiniërende Raadsbijeenkomst d.d. 12 december 2019

Voorzitter: dhr. R. Metz

Griffier: dhr. M. van Vliet

1. Opening en vaststelling agenda

VOORZITTER: Ik heet iedereen welkom op deze opiniërende raadsvergadering van 12 december 2019, met een agenda die ik hierbij wil vaststellen en waarbij ik u vooral wil oproepen om niet mee te doen aan de wet van klets, gegeven de omvang van de agenda.

2. Spreekrecht over een niet eerder geagendeerd onderwerp

Hiervoor zijn geen aanmeldingen binnengekomen.

3. RV 19-51: Benoeming tweede gemeentelijk ombudsman

Dit agendapunt behoeft geen behandeling.

4. RV 19-59: Rapport Rekenkamercommissie Soest "Functioneren en Presteren Reinigingsbedrijf Midden Nederland (RMN)"

Heer STRENGTHOLT (CDA): Voorzitter ik had een paar vragen aan het college. Uit de rapportage kan je de conclusie trekken dat de RMN haar taken eigenlijk prima vervult. De minpunten die er wel zijn, zijn vooral terug te voeren op beleid. En dat leidt naar de gemeente. Als het beleid dan niet tot de gewenste resultaten leidt, waarom neemt het college dan niet alle aanbevelingen over en wil dit nog steeds op een eigen wijze voortzetten.

Een tweede vraag, en het CDA ziet net als vele gemeenten de RMN als een uitvoerende instantie, is het college bereid om zich te laten adviseren door partijen buiten de RMN en/of is het college bereid het voorgenomen beleid te laten toetsen door externe partijen.

Heer HOOIJER (LAS): Voorzitter wij hebben ook een aantal vragen aan het college. De Rekenkamer heeft een gedegen onderzoek gedaan en geconcludeerd dat de uitvoering van taken door RMN goed is, maar dat door achterlopende ambities bij de gemeente de RMN niet voldoende toekomstgericht kan functioneren. Onze vraag is herkent het college zich in dit geschetste beeld? Omdat wij daar in de brief van het college van 11 juli, daar vonden wij eigenlijk op dit onderdeel te weinig antwoorden. Dus misschien graag wat verduidelijking.

De tweede vraag, in de bestuurlijke reactie van het college op het rapport beaamt u in de hoofdconclusie dat het spijtig is dat de RMN niet voldoende toekomstgericht kan werken omdat haar beleidsaansturing niet eenduidig en efficiënt genoeg is. Wat is vervolgens dan erop tegen om de RMN in staat te stellen om beleidsadvies te geven aan gemeente, let wel het is een advies. Ik zou zeggen doe daar wat mee college met dat aanbod. Graag uw reactie hierop.

De derde vraag, in het rapport van de RMN staat op pag. 82 t/m 84 een stukje over de sturingsmogelijkheden van de raad. Kunt u hier een reactie op geven, want ook dat vonden wij niet terug in de brief van het college.

Heer DE WOLF (GGG): U wijst, het betreft vooral de punten 5 en 6, die worden afgewezen, de aanbeveling voor het opstellen van een regionaal zwerfafval- en reinigingsplan af. Zoals in uw antwoord aan de Rekenkamer aangeeft ziet u wel de voordelen van samenwerking, we nemen aan met de overige vijf RMN-gemeenten, in aanpak en communicatie, maar wilt u het beperken tot communicatie. Kunt u uitleggen wat de reden is dat u het advies regionale samenwerking in aanpak afwijst. En de tweede vraag, is het zesde advies neemt u ook niet direct over, u motiveert dit met de verwachting dat een projectleider ook voor piekmomenten aangenomen kan worden. Bestaat dan niet het gevaar dat juist op cruciale momenten geen expertise aanwezig is. Kan een probleem ontstaan met de beschikbaarheid of tijdverlies bij het werven van een goede kandidaat of het inwerken. De ontwikkelingen van de afvalverwerking zijn complex, en een goede aanpak kan de inwoners ook geld

Raadhuisplein

Opiniërende Raadsbijeenkomst

Kenmerk

: 2019/10

: 12 december 2019

: Griffie/2143741

schelen en is ook van belang op de weg naar een circulaire economie. Dus waarom niet gewoon een expert aangesteld, desnoods met de andere gemeenten. Dank u wel.

Heer KLANDERMANS (Soest2002): Voorzitter ook onze fractie heeft kennis genomen van het RKC-rapport inzake het onderzoek naar de kwaliteit van de dienstverlening door RMN. Ze scoort op de meeste onderdelen goed, dat vinden wij heel plezierig. Uw college onderschrijft in ruime mate de acht aanbevelingen, maar bij aanbeveling 5 neemt u die aanbeveling niet over. Wij vinden dat het met de wetenschap van de tijdens enquêtes door burgers gegeven response toch duidelijk moet zijn dat het hier vooral gaat om ergernissen bij de burgers ten aanzien van zwerfafval en straatreiniging. En de vraag die wij hierbij hebben is kan het college aangeven waarom het geen regionaal zwerfafval- en reinigingsplan wil opstellen?

Dan met betrekking tot aanbeveling 6, die onderschrijft u ook niet. Kunt u aangeven waarom er niet voor wordt gekozen meer beleids capaciteit ter beschikking te willen stellen in een steeds complexere afval- en reinigingswereld? Wij hebben overigens wel gezien dat u de deur op een kier heeft staan door eerst consensus te verkrijgen met andere deelnemers over aanbeveling 2 en 4. De vraag die wij hierbij hebben is is het college van mening dat het nu en in de toekomst de regierol naar behoren kan uitvoeren?

U houdt een slag om de arm ten aanzien van aanbeveling 7, adequaat monitoringsinstrument waar u de koppeling maakt met aanbeveling 2, waar wordt gesproken over welke de precieze rol van RMN zou moeten zijn. Onze vraag is: waarom maakt u een voorbehoud als het bestuur van RMN zegt dat er eind dit jaar een nieuw rapportagemodel ontwikkeld zal zijn op basis waarvan kan worden gemonitord? Dat zijn de vragen. Dank u.

Heer VAN DER TORRE (VVD): Voorzitter een goed rapport ligt voor ons. Wij hebben daar vorige week ook wat voorlichting over gekregen en dat smaakt naar meer. Het is positief kritisch, maar ook met zeer nuttige aanbevelingen, onder andere als het betreft de aansturing ten aanzien van de toekomst. Het college reageert daar positief op. Dat is mooi. Maar als het dan gaat over dat toekomstige pro-actief beleid, de heer Hooijer had het er ook al even over, is mijn vraag: wil het college daarin zelf adviseren, is dat de lijn, en dan eventueel samen met andere gemeenten, of en daar kwam inderdaad ook al een vraag over, wil men het initiatief aan de RMN laten. Dat zij eigenlijk ons adviseren. Graag een standpunt van het college daarin.

Heer DE RUIJTER (GL): Voorzitter ik sluit me aan bij de vorige vragenstellers. Mijn vragen zijn gesteld.

Mevrouw FLINTERMAN (D66): Ik sluit me aan bij de heer De Ruijter. Alle vragen die ik had willen stellen zijn al gesteld.

Mevrouw ROOSE (CU-SGP): Idem dito.

VOORZITTER: Dank u wel. Dan kijk ik naar wethouder Kundić.

Wethouder KUNDIĆ: Dank aan de Rekenkamer voor een mooi rapport over een uitvoeringsorganisatie van ons in de eerste plaats zou ik zeggen. En dan naar de vragen. Eigenlijk spitsen de vragen zich toe op twee hoofdlijnen volgens mij en dat gaat over de twee aanbevelingen die wij in mindere mate hebben overgenomen. Ik begin maar met beleids capaciteit, waarom wij niet direct overnemen dat er beleids capaciteit bij RMN moet komen. RMN is door u opgericht als een uitvoeringsorganisatie voor acht gemeenten. Gemeenten bepalen zelf het beleid dat ze willen voeren op het gebied van afvalinzameling, want dat is de taak van RMN en reiniging of zwerfafval en vervolgens geven we opdracht aan RMN om dat beleid uit te voeren. Dat is tot nu toe altijd de uitgangspositie geweest. Nou kan het altijd wel zo zijn dat je met gebundelde krachten misschien ook wat meer expertise kan inhuren, maar dat is echt aan de kant van de opdrachtgevers, dus de gemeenten, of ze dat met elkaar willen organiseren of niet. En u weet ook bijvoorbeeld dat er in 2014, 2015, ik weet het nu even niet uit mijn hoofd, een regionaal afvalbeleidsplan is gemaakt dat vervolgens pas in 2016 of 2017 door u vastgesteld is en door alle andere gemeenten niet. Dus wil je dat doen, dan moet iedereen dat wel moeten willen en dan geef je dus ook wel iets als het ware uit handen. Want als het regionaal opgesteld wordt, dan willen we ook dat dat wel vastgesteld wordt. We gaan niet op twee plekken beleid maken lijkt mij. En bovendien je zal het ook in de gemeente zelf nog steeds wel nodig hebben, want je moet wel kunnen overzien wat er dan geadviseerd wordt en of dat past binnen je eigen organisatie en binnen je eigen uitgangspunten.

Raadhuisplein

Opiniërende Raadsbijeenkomst

Kenmerk

: 2019/10

: 12 december 2019

: Griffie/2143741

Dat is de reden waarom wij het niet direct hebben overgenomen. En tegelijkertijd hebben we het ook gekoppeld aan het traject waarin wij willen kijken wat voor organisatie RMN überhaupt moet zijn. Dat is een wat fundamentele en diepere discussie, wil je dat het die uitvoeringsorganisatie blijft of wil je dat dat veel verder gaat dan dat. En ik denk dat we aan die vraag gewoon nog niet voldoende zijn toegekomen om die te kunnen beantwoorden. En als dat wel zo ver is, dan zal ik vanzelfsprekend ook met u in gesprek gaan en al die andere wethouders zullen ook met hun raden in gesprek gaan of dat wel of niet een gewenste richting is. Dus dat over beleids capaciteit bij RMN. Daar is wel aangehaald, ik weet even niet meer door wie precies, je kan wel zeggen we willen wel iets gezamenlijks ontwikkelen, bijvoorbeeld er wordt ook aangehaald dat we begonnen zijn met in beeld brengen wat voor harmonisatie zouden we kunnen uitvoeren, ook beleidsmatig. Waarom moeten wij sommige dingen heel anders hebben dan andere gemeenten of waarom moet iedereen daar verschil in hebben. Maar we hebben met elkaar nog niet bepaald hoever dat moet gaan. En voor het uitvoeren van dat stuk in beeld brengen, hoe zit dat bij verschillende gemeenten, wat zou je dan kunnen harmoniseren of niet, daar kan je een projectleider, een externe of wat dan ook, voor inhuren. Die betaal je dan ook gezamenlijk en die voert dat stuk uit. En dan kijk je hoe je verder gaat. Je hoeft niet per se structureel beleids capaciteit bij RMN neer te zetten om dat soort projecten met elkaar te doen.

Dan waarom we zwerfvuilaanpak en reiniging op dit moment niet regionaal willen doen. Dat heeft te maken met eigenlijk alle argumenten die ik net noemde, met daarbij nog dat bij uitstek deze twee onderwerpen nogal lokaal van aard zijn. Het is ook niet zo zeer heel erg beleidsmatig. In Soest hebben we ten eerste sowieso een aanpak die nog een aantal jaar doorloopt, die al geformuleerd is en in uitvoering is. Maar we hebben ook nogal wat organisaties in onze lokale samenleving die daarmee bezig zijn. Ik was bijvoorbeeld een paar dagen geleden op het eindejaarsfeestje van de Streetmasters, een vrij grote groep vrijwilligers die in Soest zwerfvuil oprapen. Het lijkt mij niet zo verstandig om die taak bij RMN te gaan beleggen, terwijl we gewoon die structuur in onze maatschappij al hebben. Daarnaast wordt een deel van die taken door Amfors uitgevoerd, of daar zijn verschillende andere organisaties mee bezig en dat is echt iets lokaal. En in Nieuwegein zijn dat hele andere organisaties en mensen. En dus geen RMN en het lijkt mij ook niet gewenst. Eigenlijk waren dat de twee hoofdvragen volgens mij. Regierol college, iedere gemeente heeft eigen afvalbeleid en laat die inzameling door RMN uitvoeren en dus geeft ook iedereen daar eigen sturing aan en dat is niet eenduidig. Dat klopt ook, de conclusie van de Rekenkamer. En de vraag of dat eenduidig moet zijn is dan een tweede. In hoeverre wil je harmoniseren qua beleid, hoe meer geharmoniseerd beleid hoe meer eenduidige aansturing ook. We hebben een algemeen bestuur dat op zich de RMN aanstuurt en als het gaat over die opdrachtgeversrol, dat kan wellicht ook beter door verschillende gemeenten, maar de situatie per gemeente is heel verschillend. En u hoorde ook bij de presentatie van de Rekenkamer hier in Soest dat het bij ons ook wel meevalt. En tegelijkertijd zie ik ook punten in onze dvo die beter zouden kunnen en dat gaan we ook wel verbeteren. Dus ik denk dat dat gewoon werk in uitvoering is.

En sturingsmogelijkheden raad, ja nogmaals het is een uitvoeringsorganisatie. De raad gaat over de kaders, kan controleren of het college dat op een goede manier uitvoert. Dus dat zijn ook vooral de sturingsmogelijkheden en de raad stuurt een organisatie niet aan als het goed is. Maar ik vind dat ook vraag die vooral door de raad zelf te beantwoorden is.

Voorzitter ik denk dat ik ongeveer wel alles samengevat heb in deze antwoorden en als ik wat vergeten ben hoor ik het graag. Dank u.

VOORZITTER: We gaan dat toetsen want we gaan nu de tweede termijn voor de knip doen om te kijken of er nog aanvullende vragen zijn.

Heer DE RUIJTER (GL): Voorzitter misschien heb ik de woorden van de wethouder onvoldoende gewogen, maar in mijn idee geeft de Rekenkamer kort aan dat we krijgen wat we bestellen bij RMN, maar dat er geen ontwikkeling plaatsvindt richting dienstverlening voor de toekomst. Hoor ik nu ook de wethouder zeggen dat we eigenlijk ook niet voornemens zijn om in de beleidsaansturing de milieuprestatie en de bestrijding van zwerfvuil voor de toekomst bij RMN zo neer te leggen dat zij zich daartoe kunnen ontwikkelen. Ik hoor eigenlijk er gebeurt al zoveel en we moeten niet teveel bij RMN neerleggen, terwijl de kritiek is, dat beluister ik hè, van de Rekenkamercommissie van let nou op, ze doen het nu wel goed, maar gaan ze de ambities en de doelstellingen wel halen. Ik beluister nog niet bij het college dat ze die urgentie ook voelt. Dus de vraag is eigenlijk wat gaat u wel doen om RMN in staat te stellen ook in de toekomst de milieuprestaties en zwerfafvalbestrijding te halen. Dank u voorzitter.

Raadhuisplein

Opiniërende Raadsbijeenkomst

Kenmerk

: 2019/10

: 12 december 2019

: Griffie/2143741

Heer DE WOLF (GGS): Mijn vraag is enigszins verwant maar zelfs nog breder, want ik vraag me dan af er zou dus een herbezinning op de taken van RMN moeten komen, en dan is mijn vraag hoe gaan we dat doen, wanneer en hoe.

VOORZITTER: Ik ben nu even met een verwondermomentje bezig voor mijzelf omdat het gaat over het rapport van de Rekenkamercommissie en u maakt er een discussie over afvalbeleid van. We gaan er wel even op pruttelen.

Heer KLANDERMANS (Soest2002): Voorzitter ik dacht niet een duidelijk antwoord te hebben gekregen op de laatste vraag ten aanzien van aanbeveling 7, waarom u het voorbehoud maakt ten aanzien van een monitoringssysteem als het bestuur van de RMN daar wel voor is.

Heer STRENGHOLT (CDA): Voorzitter ik sluit me aan bij de vorige vragen.

Wethouder KUNDIĆ: Voorzitter ten eerste de vraag van GroenLinks. Ik denk dat het elkaar niet uitsluit. Ik heb gezegd we zijn wel bezig met kijken hoe het toekomstige regionale beleidsplan via die harmonisatie eruit zou kunnen zien. Ook in onze startnotitie die we lokaal hebben gehad is gezegd we zijn daarnaar aan het kijken, als het goed is zullen we daarin bouwstenen als het ware gaan ontwikkelen die we kunnen overnemen in ons lokale beleid, waarmee een directe relatie wordt gelegd tussen dat wat RMN doet en wat regionaal is en dat wat wij lokaal willen. Maar beleidsdoelstellingen, onze ambities, die zijn wel gewoon van ons. En niet van de regio. Dan moeten we zeggen wij gaan voor die 30 kg in 2025, wat nu de landelijke doelstelling is. En als wij dat zeggen, dan gaan we kijken hoe we dat zouden kunnen bereiken en dan is RMN één van de instrumenten daarbij. En niet andersom. Het is niet dat RMN dat bepaalt en dat wij dat zeggen dat is goed, want daar gaan we mee akkoord. Dus ik denk dat we het wel over hetzelfde hebben, alleen het is net van welke kant je het benadert. Beleid wordt hier bepaald en RMN voert dat uit. En als alle gemeenten waar RMN bij hoort dezelfde doelstellingen hebben, dan is dat voor RMN ook wat makkelijker uit te voeren en zeker als daarbij ook dezelfde middelen worden gekozen.

Herbezinning taken RMN, ik zei ook eerder we zijn aan het kijken in die harmonisatie wat wel of niet kan en we zullen ook kijken inderdaad is het nodig dat er een centrale beleids capaciteit komt naast die van de gemeenten, want die blijft ook noodzakelijk. En als dat zo is dan zal ik bij u terugkomen. En ten aanzien van monitoringssysteem, daar is op zich niet afwijzend op gereageerd als ik me goed herinner in onze reactie, maar is meer een vraag in de uitvoering gesteld in hoeverre is dat verstandig. Natuurlijk verzamelt RMN voor ons allerlei gegevens. AVU verzamelt ook allerlei gegevens. Wij hebben ook allerlei gegevens vanuit de straat, of vanuit tevredenheid van onze inwoners of dat soort dingen. En dat voegen wij samen en maken we zelf bepaalde analyses die wij nodig vinden voor ons beleid. En of je dat allemaal bij RMN moet leggen, dat is dan arbitrair. Het is echt een uitvoeringstaak. Dank u wel.

VOORZITTER: Dank u wel wethouder Kundić. Dan breng ik nu de knip aan. Wilt u met elkaar over dit onderwerp nog in gesprek?

Heer REDEKER (PvdA): Voorzitter ik hou het vrij kort en dat heeft ook betrekking, want ik begrijp dat het de bedoeling is dat we nu als raad gaan aangeven hoe we reageren op de bestuurlijke conclusies van het college en dan vind ik de reactie van het college op aanbeveling 6 wel erg beknopt, of die zou pro-actiever kunnen zijn. Dus ik denk dat het goed zou zijn als we in de aanbevelingen van de raad aan het college of de reactie van de raad aan het college aangeven dat wij vinden dat op het punt van zwerfafval waar aanbeveling 6 over gaat, dat we op dat punt het goed zouden vinden als het college verder gaat dan alleen maar regionale communicatie, maar inderdaad ook echt gaat proberen om tot een regionaal plan ten aanzien van zwerfafval te komen. Dank u wel.

Heer DE RUIJTER (GL): Voorzitter, mede-raadsleden, naar mijn mening legt de wethouder terecht de bal weer terug bij ons als raad. Ik hoor een wethouder die ik ken als fan van landelijke doelstellingen zeggen als wij besluiten tot die 30 kg in 2050, dus ja laten we die bal dan ook oppakken. Graag van u de reactie of u kunt steunen dat wij wellicht middels een motie of in afstemming op een andere manier die doelstelling gaan vastleggen van maximaal 30 kg restafval in 2050, zodat we de wethouder met een duidelijke ambitie op pad sturen.

Raadhuisplein

Opiniërende Raadsbijeenkomst

Kenmerk

: 2019/10

: 12 december 2019

: Griffie/2143741

Mevrouw FLINTERMAN (D66): Bij interruptie voorzitter, volgens mij gaan we dat volgend jaar doen meneer De Ruijter, toch bij het grondstoffenmanagementplan?

Heer DE RUIJTER (GL): Voorzitter ik hoor de wethouder zeggen als wij dat willen, volgens mij moeten wij gewoon landelijke doelstellingen als uitgangspunt nemen. Dus laat ons de wethouder een duidelijk uitgangspunt meegeven en zeggen dat willen wij en u komt alleen met bouwstenen die jaren daarop tellen. Ik geef de wethouder duidelijk richting en kaders mee. Dank u voorzitter.

Mevrouw FLINTERMAN (D66): Voorzitter ik zou niet willen vooruitlopen op het plan dat volgend jaar komt met scenario's, dat we er goed over na kunnen denken wat de consequenties zijn ook van die keuze. En laten we het nu over het rapport van de Rekenkamer hebben, want dat ligt nu voor.

VOORZITTER: Het gaat over het Rekenkamerrapport en als u aanvullend initiatiefvoorstellen wilt doen, moties wilt indienen, de wethouder is

Heer DE RUIJTER (GL): Voorzitter bij interruptie, mag ik hieruit afleiden dat voor D66 de landelijke doelstelling niet per se maatgevend is maar ze best minder goed wil zijn, want u wilt het niet meegeven als kader. Dus de wethouder mag ook voorstellen doen die daar niet aan voldoen en dat we gewoon meer restafval houden. Begrijp ik dat goed?

Mevrouw FLINTERMAN (D66): U legt mij woorden in de mond die ik helemaal niet gezegd heb meneer De Ruijter. Ik zei laten we wachten tot het onderzoek volgend jaar komt en dat het besluit dan voorligt. Want dan weten we precies welke afweging we kunnen maken. Dat is wat ik gezegd heb.

Heer DE WOLF (GGG): Dank voor het antwoord op de vragen en ook dank voor het feit dat toch het merendeel van de adviezen in het rapport zijn overgenomen. We vinden het ook een goed rapport en we zijn ook blij dat de Rekenkamercommissie met dit onderzoek een belangrijk onderwerp heeft aangesneden dat ons ongetwijfeld ook weer nieuwe inzichten gaat geven. Want afval is een grondstof en een goede verwerking is een belangrijke zaak op weg naar de circulaire economie. Ook waren we erg te spreken over de wijze waarop de stukken zijn aangeleverd, waardoor het ook mogelijk was om snel vat op deze zaak te krijgen. Daarvoor onze complimenten. Dank u wel.

Mevrouw FLINTERMAN (D66): Voorzitter D66 kan zich vinden in het kritische rapport van de Rekenkamercommissie. Het levert conclusies en aanbevelingen en het is inderdaad kritisch op de wederzijdse verwachtingen die er blijkbaar zijn tussen de gemeente en de RMN. En het is goed dat we dat dus nog eens een keer aan de orde stellen en bespreken hier hoe het efficiënter en doelmatiger kan. Wij onderschrijven de beleidsinzet bij RMN zoals die in de lijn van het college nu voorgesteld is. Dus het beleid ten aanzien van afvalverwerking in Soest moet wat D66 betreft in Soest blijven, daar waar het hoort. Want het gaat over ons. En over het regionale afvalplan denken wij waarom zou dat eigenlijk zinvol zijn. Dat zou ik dan eerst willen weten waarom dat zinvol is. Het zwerfafvalplan bedoel ik. En dan zou je je ook nog af kunnen vragen of er niet beter inderdaad een lokaal zwerfafvalplan zou moeten kunnen komen. En de suggestie die het college heeft gedaan om op projectbasis een gedeelde projectleider in te zetten als dat nodig is, lijkt ons een prima alternatief voor een fulltime beleidsmedewerker bij RMN. Dus dat je hem alleen inzet daar waar gewenst en nodig is. En net als de meesten van mijn collega's onderschrijven we verder de aanbeveling van de Rekenkamercommissie inclusief de bestuurlijke reactie van het college daarop en de beantwoording van de vragen van de wethouder op onze kritische vragen. Dank u wel.

Mevrouw ROOSE (CU-SGP): ChristenUnie-SGP wil de Rekenkamercommissie hartelijk bedanken voor het initiatief voor dit onderzoek en daarbij voor dit rapport. Het is goed om te lezen dat RMN haar uitvoerende taken op het gebied van inzameling en reiniging efficiënt uitvoert en dat de klanttevredenheid hoog is. We zien de tweede aanbeveling als een belangrijke. Goed om in gesprek te gaan met andere gemeenten om tot een heldere keuze te komen over welke rollen RMN wel en welke niet zou moeten invullen. Met het college zien wij dat andere aanbevelingen hiermee samenhangen. En zoals aanbeveling 6 en 7, het implementatietraject vergroten en monitoringsinstrument ontwikkelen. En tenslotte kunnen we uit de voeten met antwoorden van de wethouder met betrekking tot de aanbeveling waar we ook een vraag over hadden. Bedankt.

Raadhuisplein

: 2019/10

Opiniërende Raadsbijeenkomst

: 12 december 2019

Kenmerk

: Griffie/2143741

VOORZITTER: Dank u wel. Zijn er nog anderen die hierover het woord wensen? Zo niet, ook in de tweede termijn denk ik niet. Dan gaan we door naar agendapunt 5.

5. RV 19-57: Herbenoeming leden Rekenkamercommissie Soest

6. RV 19-58: Wijziging statuten Stichting Meerkring

7. RV 19-56: Wijzigen gemeenschappelijke regeling RWA

8. RV 19-60: Wijzigen gemeenschappelijke regeling BBS

De agendapunten 5 t/m 8 worden zonder vragen of debat afgehandeld.

9. NIEUW AGENDAPUNT

Initiatiefvoorstel DSN – Ondertekenen VN kernwapenverdrag

VOORZITTER: Ik geef het woord aan mevrouw Gastelaars, u kunt het initiatiefvoorstel toelichten.

Mevrouw GASTELAARS (DSN): Voorzitter vanavond staat ons initiatiefvoorstel op de agenda om als gemeente het ICAN Cities Appeal te tekenen. Hiermee willen we dat Soest aangeeft geen doelwit te zijn van een kernwapenaanval. Vorig jaar september al hebben diverse maatschappelijke organisaties een maatschappelijk appel aan de Tweede Kamer overhandigd als aansporing van de Nederlandse inzet voor een wereld zonder kernwapens. De oproep was getekend door ruim 100 prominente Nederlanders uit de wereld van wetenschap, gezondheidszorg, levensbeschouwing, cultuur, bestuur, beleid, juristen en media. Tal van Nederlandse bedrijven, instellingen en pensioenfondsen hebben inmiddels na de aanname van het VN-kernwapenverbod in 2017 besloten om voortaan alle kernwapenbedrijven uit te sluiten en hun investeringen te verkopen. Gemeente Nijmegen, we zijn de primeur kwijt, heeft gisteren als eerste Nederlandse gemeente het Cities Appeal getekend. Amsterdam, Vlaardingen en nog tal van andere gemeenten staan op het punt om te tekenen. Dus waarom zou Soest aan de zijlijn blijven staan bij zo'n belangrijk onderwerp. En we staan niet eens alleen. In heel Europa, en dan heb ik het over voornamelijk België, Frankrijk, Duitsland, Italië, Spanje, Noorwegen, Verenigd Koninkrijk, Zwitserland hebben ook allemaal getekend. Heel veel gemeenten, heel veel steden hebben getekend. De slogan is 'together we can'. Ik heb gezien dat de burgemeester vanavond zijn SDG global goal speldje op heeft en omdat wij het bij de begroting toch over global goals hadden, dit past onder de SDG's 16 en 17. Het zou fantastisch zijn om hier iets mee te doen. En het komt er alleen maar op neer dat Soest zich luid en duidelijk uitspreekt over de kernwapenwedloop en de zorgen die wij ons maken over die wereldwijde wedloop. En die dreiging. Op meer dan 100 plekken op de wereld zijn atoomwapens opgeslagen, klaar voor gebruik. Ze staan gericht op steden en gemeenten, want dat is hun voornaamste doelwit, en als een bom ontploft hebben we echt niets aan het gemeentelijke rampenplan. Ook niet met een Soester aanpak. Zelfs ervaren hulporganisaties als het Rode Kruis kunnen weinig doen na een kernaanval. De explosie verwoest de infrastructuur en door de straling kunnen hulpverleners niet dichtbij komen. Het Rode Kruis heeft zich dan ook als neutrale niet-politieke organisatie nadrukkelijk uitgesproken voor een algeheel kernwapenverbod. En voor wie zich afvraagt wat we nou als Soest daarmee te maken hebben, met die kernwapendreiging, in ons voorstel heb ik het al over de kernwapens die op Soesterberg gelegen hebben, maar ook vandaag de dag zelfs bij een beperkte kernoorlog tussen bijvoorbeeld Pakistan en India komt er zoveel rook, roet en andere viezigheid de lucht in en in de dampkring, dat we daar wereldwijd de gevolgen van zullen merken. Minder zonlicht op aarde met gevolg temperaturen zullen flink dalen, leuk met de klimaatverandering, maar daar wil je nu niet aan. Oogsten mislukken, mensen slaan massaal op de vlucht en komen om van de honger. En je moet al helemaal niet denken aan wat er gaat gebeuren als er een ontploffing dicht bij Soest plaatsvindt. Vandaar ons voorstel, het spreekt voor zich, om aan B&W te verzoeken om namens Soest het ICAN Cities Appeal te ondertekenen. En daarmee spreken wij als gemeente onze grote zorgen uit over de dreiging die kernwapens vormen voor mensen wereldwijd en roepen wij de Nederlandse regering op om het VN-kernwapenverdrag te ondertekenen en te ratificeren. Niets meer en niets minder. Het is een oproep. Je kunt het ook zien als een motie. Doe iets, zeg nee. Dit verdrag verbiedt het gebruik, bezit, ontwikkeling, productie, stationering en overdracht van kernwapens onder welke omstandigheden dan ook. En de assistentie bij of aanmoediging van verboden handelingen. En als ons voorstel wordt aangenomen, dan is het wellicht ook een idee voor onze burgemeester om aan te sluiten bij de

Raadhuisplein

Opiniërende Raadsbijeenkomst

Kenmerk

: 2019/10

: 12 december 2019

: Griffie/2143741

Vereniging Burgemeesters voor Vrede. Het is een wereldwijd netwerk van burgemeesters dat zich inzet voor een kernwapenvrije wereld omdat zij weten dat kernwapens de veiligheid van hun inwoners bedreigen. Kernwapens zijn gericht om de wereld te vernietigen, en dat past niet bij de opdracht die wij allemaal hebben om deze wereld door te geven aan volgende generaties.

Voorzitter het voorstel ligt wat mij betreft nu, maar dat mag u zeggen, ter bespreking.

VOORZITTER: Ja, want zo gaat dat bij initiatiefvoorstellen. Dus ik geef hem voor de eerste ronde van bespreking aan de raad en ik ga noteren wie zich daarover wenst uit te spreken.

Heer REDEKER (PvdA): Voorzitter mag ik een korte vraag stellen? Doen we het op dezelfde manier als anders in de opiniërende raad, eerst vragen en dan uitwisselen van meningen, of heeft u daar een ander idee bij?

VOORZITTER: Voor de orde van de vergadering kunt u nu eerst vragen aan de initiatiefnemer stellen, maar die heeft al heel veel toegelicht, en/of aan het college als u daar toelichting over wenst, voor zover mogelijk kan worden gegeven. En dan moet u zich daarna uitspreken hoe u daar verder mee om wenst te gaan. Alleen hanteer ik de knip iets minder streng.

Mevrouw COPPES (GL): Voorzitter ik heb een vraagje. De beslispunten zoals die nu hier in het voorstel staan, zijn dat dezelfde punten als die in Nijmegen, maar ook in Washington en al die andere steden. Waren die hetzelfde als wat hier staat?

Mevrouw GASTELAARS (DSN): Ja, met dat verschil dat ze dus niet de Nederlandse regering oproepen maar hun eigen regering.

Heer REDEKER (PvdA): Mevrouw Gastelaars, misschien moet ik me schamen voor deze vraag, maar weet u waarom Nederland het kernwapenverdrag niet heeft getekend? Ik weet het namelijk niet.

Mevrouw SCHOLTEN (Soest2002): De vraag van Soest2002 aan het college is hoe zij dit initiatiefvoorstel zien.

Mevrouw GASTELAARS (DSN): Waarom heeft Nederland niet ondertekend, omdat Nederland in NAVO-verband zich niet vrij acht om het VN-kernwapenverbod te tekenen. De NAVO heeft zijn eigen regels en de NAVO-landen vinden dat zij op die manier niet het VN-kernwapenverbod kunnen gaan ondertekenen maar zich aan de NAVO-afspraken moeten houden. Ondertussen zie je dus dat er vanuit de onderkant, vanuit de bewegingen, gemeenten, steden, maatschappelijke organisaties zeggen maar je kunt je ogen hier niet voor sluiten, je moet hier actie in nemen. Dus beste NAVO-leden, doe iets.

Heer STORMBROEK (POS): Als ik een vraag mag stellen aan mevrouw Gastelaars, u haalt op zich natuurlijk terecht de NAVO aan, maar wat vindt u dan van het argument dat de NAVO zegt we moeten eigenlijk wel kernwapens houden omdat andere minder vriendelijke staten ze ook willen behouden en dat er dus eigenlijk een garantie is voor veiligheid.

Mevrouw GASTELAARS (DSN): Interessante vraag die u stelt. Ik heb hem natuurlijk aan Pax voor Vrede gesteld en ICAN de initiatiefnemers, van waarom zouden wij dit nu als Soest doen. Waarom zouden we dit als gemeente doen. Waarom zouden we dit als Nederland doen. Want als Rusland wil dan drukken ze op de knop en dan zullen ze zich echt niets aantrekken van de wereld die zegt nee we willen geen kernwapens. En het antwoord dat ik daarop kreeg, toen dacht ik ja dat is wel heel interessant, Syrië met de chemische oorlog, die chemische wapeninzet, die krabt zich wel drie keer achter de oren als ze dat een keer gedaan hebben en de hele wereld keert zich tegen. En ze komen toch op een geïsoleerde positie. Toen dacht ik ja dat vind ik wel een goede. We hebben het in het verleden gezien. Voor mij is dat een heel duidelijk antwoord van ja, laten we alsjeblieft met elkaar, ook vanuit de bevolking, zeggen we willen dat niet, hier moeten we vanaf, want het zijn een stel malloten die op dit moment aan die knoppen zitten.

VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Gastelaars. Er stond nog een vraag open naar mij, tenzij u nog aanvullende vragen heeft aan mevrouw Gastelaars.

Raadhuisplein

Opiniërende Raadsbijeenkomst

Kenmerk

: 2019/10

: 12 december 2019

: Griffie/2143741

Er stond nog een vraag open van mevrouw Scholten aan het college en die mag ik namens het college beantwoorden, wat het college vond van het initiatiefvoorstel. Het college stelt zich vooralsnog op het standpunt dat zaken waar je niet over gaat, daar ga je niet over. Territoriale verdediging van ons land bij Defensie is een aangelegenheid die bij het Parlement en bij het Kabinet ligt. Dus daar vindt de democratische legitimering van het wel of niet ratificeren van het verdrag plaats. En het college wenst zich daarom ook niet uit te spreken over het voorstel omdat we daar geen positie hebben. Als de samenleving dat zou doen richting het Kabinet dan is dat een andere orde van zaken, maar het past niet bij deze democratische rol in de opvatting van het college.

Dat in de eerste ronde. De tweede ronde, zullen we dan ook maar gelijk de knip aanbrenge? Dan gaat dat in souplesse over.

Heer WITLOX (PvdA): Voorzitter het is een onderwerp waarvan denk ik niemand van ons zal zeggen dat hij de kernwapens de wereld in wil houden, maar waar het nou thuishoort, dat vond ik eigenlijk nou net wat u namens het college ook zei, dat ratificeren is een landelijke zaak. En ik heb eigenlijk geen argumenten gehoord om dat hier in Soest op tafel te leggen. Ik zie dat eerlijk gezegd ook niet. Het is een NAVO-aangelegenheid kennelijk, om dat allemaal gezamenlijk uit te dragen. Ik zie bijna voor me dat Soest niet uit de NAVO kan stappen. Dus ik denk waarom praten we hier over. Dit hoort juist landelijk thuis en neem aan dat als wij als partijen afzonderlijk die in het Parlement vertegenwoordigd zijn, ons uiterste best via die partijen kunnen doen om ervoor te zorgen dat het daar aanhangig wordt gemaakt. Ik ben het eigenlijk eens met wat net gezegd is, het hoort hier niet aan deze tafel thuis, hoe ernstig het probleem ook is. Dank u wel.

Heer TER BEEK (D66): Voorzitter allereerst wil ik wel de complimenten geven aan DSN want zo vaak gebeurt het niet volgens mij dat hier een raadsinitiatief voor ons ligt. Dus allereerst die complimenten voor u. En dan over het initiatief zelf. Wij kijken er op twee manieren naar. We kijken naar de inhoud, dus wat wordt er nou precies gevraagd en wij kijken naar het middel. En daarmee de vraag moeten wij als gemeente wel om iets vragen waar wij eigenlijk niet direct over gaan of invloed heeft op ons beleid. Voorzitter ik heb even gekeken op welke manier de Tweede Kamer-fractie van D66 zich de afgelopen jaren hebben uitgesproken over kernwapens en daarvan heb ik een drietal voorbeelden. Ze hebben bijvoorbeeld opheldering gevraagd over waar in Europa nou precies Amerikaanse kernwapens liggen, dat was in 2014. Ze hebben bijvoorbeeld gepleit voor een nationaal verbod op kernwapens en ze hebben bijvoorbeeld gepleit voor dat er geen kernwapens op de nieuwe F35 vliegtuigen zouden moeten mogen. Oftewel, wij zijn blij met de inzet van D66 in de Tweede Kamer en dit laat volgens ons toch echt wel vooral zien dat de discussie daar moet plaatsvinden. Voorzitter zover wij weten hebben wij geen kernwapens op Soesters grondgebied. Het raakt niet direct ons beleid dus, dus moeten wij als gemeente ons wel uitspreken over deze kwestie? Ondanks dat wij wel degelijk een mening hebben lijkt ons dat niet gewenst, dus wij gaan dit initiatief niet steunen. En natuurlijk staat het de fractie van DSN vrij om namens hun eigen fractie een brief te sturen naar wie dan ook. Wij zullen onze fractie in Den Haag scherp houden.

Mevrouw WEITH (GGS): Voorzitter ik sluit mij aan bij wat al eerder door u gezegd is en ook door de heer Witlox. Zeker, wij zijn een lokale partij en wij vinden dit bij uitstek thuishoren bij de overheid en bij de landelijke politieke partijen en niet bij ons. Dank u.

Heer DE WILDE (VVD): Voorzitter ondanks dat wij het onderwerp natuurlijk zeer sympathiek vinden, ook wij zijn natuurlijk niet heel gelukkig en blij als er iets van kernwapens worden ingezet, laat dat duidelijk zijn. De verschrikkingen die daarmee gepaard gaan willen we allemaal niet. Zo zijn er natuurlijk nog veel meer dingen waar ik eigenlijk wel de landelijke overheid zou willen oproepen om die vooral niet hier te laten plaatsvinden. Een oorlog in het algemeen is niet zo leuk, terroristische aanslagen zijn niet fijn. Zo zijn er nog heel veel kwade zaken die helaas bij ons terecht kunnen komen. Maar dan moet ik me aansluiten bij wat de collega's al gezegd hebben, daar kunnen wij als Soester politiek wel wat van vinden, maar dat wordt dan zo'n hele principiële discussie waarbij je je moet afvragen hoe praktisch en realistisch die is. Dus ik wil heel graag die discussie op landelijk niveau houden en los daarvan moet die misschien wel bij de NAVO gevoerd worden, en liggen er veel hogere doelen en geopolitieke belangen dan dat wij hier in Soest kunnen overzien. Dus ik snap de oproep, maar ik denk dat wij er niet over gaan. Dank u wel.

Raadhuisplein

: 2019/10

Opiniërende Raadsbijeenkomst

: 12 december 2019

Kenmerk

: Griffie/2143741

Mevrouw COPPES (GL): Voorzitter toen ik het voorstel binnenkreeg en ging lezen maakte mijn hart een sprongetje van vreugde want ik waande me weer terug in de jaren 80 en dat was erg leuk. Ik heb regelmatig hier bij de vliegbasis voor de ingang gedemonstreerd en al die andere demonstraties ook, en ik denk dat het voor GroenLinks een hele moeilijke zaak zal zijn om hier tegen te gaan stemmen. Het is natuurlijk wel wat alle anderen hebben gezegd, het is natuurlijk ook waar. Maar ik vind het dan ook altijd weer een beetje jammer dat we ons daarbij neerleggen. Het is zo voorspelbaar. Ja we gaan er niet over dus we gaan er ook maar niets van vinden. Dat vind ik dan ook wel weer heel erg jammer, terwijl het op zich waar is. Ik zit me een beetje af te vragen, want ik denk dat dat het dus niet gaat halen, maar als het nou omgebouwd zou worden tot een motie, bijvoorbeeld met de oproep aan de landelijke overheid wat we hier wel vaker doen, om dit te gaan doen, dat is misschien dan toch een beetje anders dan dat wij hier met een handtekening van Soest onder een verdrag gaan zetten, wat wel heel fijn zou zijn als we daarmee konden voorkomen dat hier een kernbom valt, dat zouden we denk ik allemaal graag doen. Ik vind het een beetje lastige vorm, maar wij zullen in ieder geval niet tegenstemmen als u hem in stemming brengt.

Mevrouw GASTELAARS (DSN): Voorzitter als DSN voelen wij ons Soester inwoners, maar wij voelen ons ook wereldburger en de grens stopt niet bij Soest. Dat op de eerste plek. Hebben wij als lokale partij het recht om zo'n onderwerp op de kaart te zetten? Ja dat hebben we. Zijn we gehandicapt omdat we geen plekje in Den Haag hebben en het hier dus ter sprake moeten brengen? Nee, want als ik kijk naar de initiatiefnemers van de motie in Nijmegen om het ICAN Cities Appeal te ondertekenen, of de initiatiefnemers van het voorstel in Amsterdam, dan zie ik daar grote landelijke partijen onder staan. GroenLinks, SP, PvdA, PvdD, D66, landelijke partijen die allemaal een plekje in Den Haag hebben en het toch de moeite waard vinden om hun eigen lokale overheid op te roepen om bij Den Haag aan de deur te gaan rammelen van jongens, doe wat. Want die druk van onderaf is dus kennelijk nodig om het Nederlandse Kabinet zover te krijgen om dat kernwapenverdrag te ondertekenen. Pax vergelijkt het met de klimaatverandering. Klimaatverandering zal net als kernwapens de Nederlandse steden of de steden het hardste treffen. Dat heeft steden ertoe gebracht om actie te ondernemen en we zien wereldwijd coalities ontstaan die zich op lokaal niveau inzetten om de doelen uit het klimaatakkoord te behalen. Als u zegt nee hoor ik ga gewoon in Den Haag roepen, dan is dat uw vrijheid. Wij vinden het een gemiste kans en zeker als u zegt van nou, we gaan wel even een briefje naar Den Haag sturen, naar onze eigen fractie daar. Uw collega's in andere gemeenten denken daar anders over. Ik laat het hierbij voorzitter. Dank u wel. We handhaven trouwens het voorstel wel.

VOORZITTER: Is er nog behoefte aan een tweede termijn? Ik denk het niet. Dan gaan we volgende week de motie in stemming brengen.

10. Sluiting

VOORZITTER: Ik dank u hartelijk voor uw komst en uw bijdrage aan het debat. De vergadering is gesloten.